

Nieuwsbrief 78 | Mei 2019

[Campaign Preview](#)[HTML Source](#)[Plain-Text Email](#)[Details](#)

Nieuwsbrief 78

Mei 2019

Wordt de e-mail niet goed weergegeven klik dan [hier](#).

Geachte leden en volgers van de Koepel,

Alarmerende berichten over grote tekorten bij de gemeenten, lange wachtlijsten, ontevreden cliënten, klagende instellingen. Er speelt veel binnen de jeugdzorg. Henk Beltman schreef twee interessante [blogs](#) over dit thema. En ook andere bloggers kropen in de pen voor ons. Dit leverde o.a. verhalen op over [financieel misbruik](#) van ouders en mensen met een licht verstandelijke beperking en een blog over [particuliere armoedebestrijding](#).

Met deze nieuwsbrief hopen we u ook weer te inspireren. Zijn er thema's die wat u betreft aandacht verdienen en die u nog mist in onze nieuwsbrieven of AdviesWijzers, stuur ons dan gerust een mail: communicatie@koepeladviesradensociaaldomein.nl.

De nieuwsbrief is gecategoriseerd in de thema's:

1. Transformatie sociaal domein in het algemeen
2. Wmo
3. Participatiewet
4. Jeugdwet
5. Voorbeelden en signalen uit het land

Hartelijke groeten,

Sanne Hekman, communicatieadviseur Koepel

communicatie@koepeladviesradensociaaldomein.nl.

NIEUWS VAN DE KOEPEL

Succesvolle inspiratiebijeenkomst voor beleidsmedewerkers sociaal domein

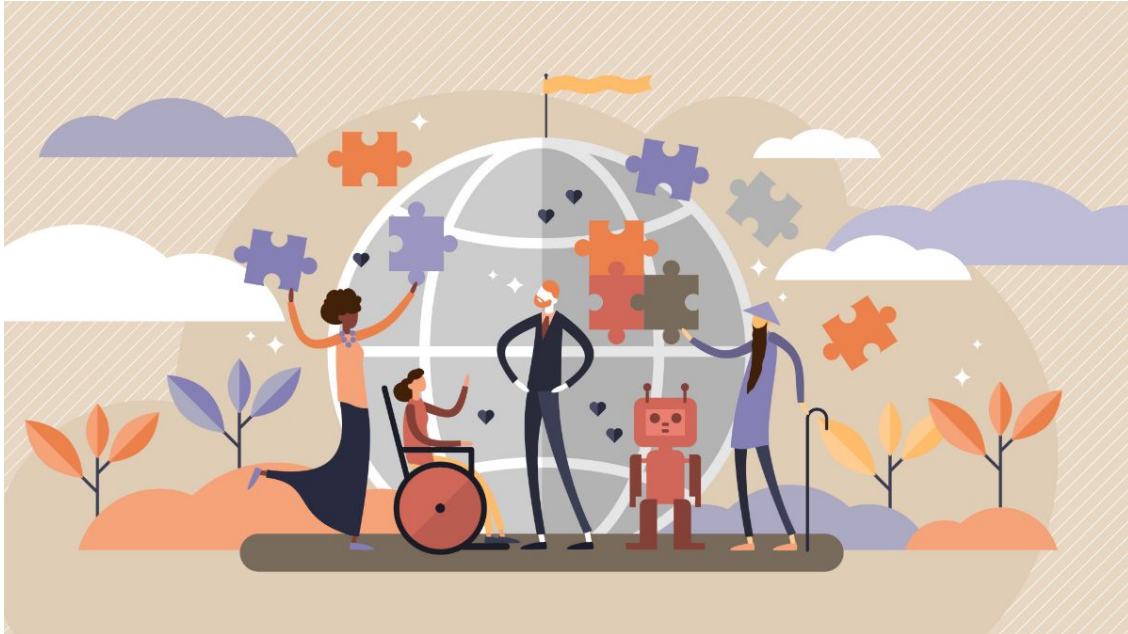
Een adviesraad kan volgens ons alleen echt van toegevoegde waarde zijn als er constructief wordt samengewerkt met de gemeente. De Koepel sprak hierover met beleidsmedewerkers tijdens een inspiratiebijeenkomst op 8 mei jl. Met beleidsmedewerkers uit 14 verschillende gemeenten hadden we het o.a. over de rol en positie van adviesraden, de samenwerking tussen adviesraden en beleidsmedewerker(s) en over facilitering vanuit de gemeente.

Omdat deze ontmoeting zo inspirerend en succesvol was, organiseren we de bijeenkomst

Omdat deze ontmoeting zo inspirerend en succesvol was, organiseren we de bijeenkomst opnieuw op **woensdag 6 november** in Utrecht. [Meer lezen en aanmelden >>>](#).

Nieuwsbrieven Stimulanz

Als Koepel Adviesraden Sociaal Domein werken wij al enkele jaren samen met een deskundig partner, de Stichting Stimulanz (www.stimulanz.nl). Stimulanz is een brede ondersteuningsorganisatie die gemeenten en organisaties ondersteunt bij de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Jeugdwet en de Participatiewet. Onze leden vinden op het [Afgeschermde deel van onze website](#) de nieuwsbrieven die Stimulanz uitgeeft over Jeugd en Wmo.

Vragen van leden

Eén van onze leden stelde ons de vraag: 'Hebben jullie een soort checklist waarmee we websites kritisch kunnen beoordelen op hun toegankelijkheid?'

Ons antwoord: 'Een kant en klare checklist hebben wij helaas niet kunnen vinden. Wel wat andere relevante en handige informatie:

- [Deze tool](#) maakt inzichtelijk wat de toegankelijkheid is van webwinkels (en websites);
- Interessant [artikel](#) over de toegankelijkheid van websites (met linkjes naar tools, richtlijnen en regelgeving);
- [Praktische handvatten](#) om toegankelijkheid toe te passen in de organisatie;

Zorgbelang wees ons ook nog op 3 voorbeelden van initiatieven waarbij wordt gewerkt aan de toegankelijkheid van website:

1. [Algemeen beleid](#) van de overheid op het gebied van websites;
  2. Een (kleine) [campagne](#) voor duidelijk taalgebruik door de overheid.
  3. Een [handreiking](#) van de gecombineerde cliëntenorganisaties over toegankelijke digitale zorg. De handreiking is nu waarschijnlijk het meest direct bruikbaar omdat het geschreven is vanuit de burger/cliënt en concrete tips bevat over de wijzen waarop informatie toegankelijk kan zijn voor mensen met een handicap, chronische ziekte of laaggeletterden.
- Tot slot ter informatie [een artikel](#) over communicatie met laaggeletterden.

Heeft u onze nieuwe AdviesWijzer al gelezen?

[AdviesWijzer 21: Mobility Mentoring](#)

[Hier](#) vindt u de 20 eerdere AdviesWijzers; o.a. over Regionalisering, Laaggeletterdheid, Omgevingswet en lokale agenda gezondheidsbeleid en de Blijverslening.

Blogs

Deze maand verscheen er weer een aantal hele mooie, persoonlijke blogs online:

[Particuliere armoedebestrijding in opmars: aanwinst of blinde vlek?](#) - Keimpe Anema

[Financieel misbruik van ouderen en mensen met een licht verstandelijke beperking](#) - Nico van Oosten

['Wordt het ooit nog wat met het resultaatgericht werken?'](#) - Matthijs Vermaat

[Loslaten én vasthouden](#) - Ellen Oomen

[VN-verdrag Handicap: Ook mee in de kopgroep](#) - Marijke Hempenuis

["Ik vind dit niet normaal!" - Community building in een 55+ wooncomplex](#) - Kees Penninx

[Omgevingsvisie en Roodkapje](#) - Riemie van Dijk

[Aan de slag met participatie van jongeren en ouders](#) - Jelke Martina-Doodkorte

TRAININGEN & BIJEENKOMSTEN

Netwerkbijeenkomsten: Adviesraden en bewonersinitiatieven: wat hebben ze elkaar te bieden?

In steeds meer steden, dorpen, wijken en kernen ontstaan bewonersinitiatieven. Ze sluiten aan op actuele vraagstukken in de gemeente; zoals burenhulp, laagdrempelige ontmoetingsplekken of speelaccommodaties. Adviesraden houden zich ook bezig met bewonersvraagstukken binnen het sociaal domein. Toch zien we dat er van nature weinig connectie en samenwerking is tussen adviesraden en bewonersinitiatieven. Dit terwijl wij denken dat hier mooie kansen liggen. Graag gaan we met adviesraden en bewonersinitiatieven samen om tafel om te zien waar mogelijkheden liggen elkaar te versterken.

De Koepel organiseert samen met het [LSA](#), vier **netwerkbijeenkomsten** verspreid over het land.

Woensdag 19 juni van 13:00 – 16:00 in [GAS!Fabriek](#), Helderseweg 28 in Alkmaar

Woensdag 26 juni van 17:00 – 20:00 in [Wijkhuis de Geseldonk](#), Cederhoutstraat 44

in Helmond - 't Hout

Vrijdag 5 juli in regio van 13:00 – 16:00 uur in [Dorpshuis Tolbert](#), Hoofdstraat 27 in Tolbert

Vrijdag 13 september van 13:00 – 16:00 in [Villa Klein Heumen](#), Scheidingsweg 111 in Nijmegen

[Meer lezen en aanmelden >>>](#)

NIEUW: Training 'Effectief vergaderen'

Naar aanleiding van verzoeken van verschillende leden hebben we een specifieke training gemaakt; helemaal toegesneden op het thema **Vergaderen**. De training 'Effectief vergaderen' wordt aangeboden als een [training op maat](#). In deze training is o.a. aandacht voor de volgende aspecten:

- Met welke soorten vergaderingen heeft een lid van de adviesraad te maken?
- Wat is het doel (de bedoeling) van iedere vergadering en wat betekent dat voor u als lid van de adviesraad?
- Hoe kun je als lid van de adviesraad de verschillende vergaderingen goed voorbereiden? Wat wordt er van je verwacht qua voorbereiding, wat kun je doen?
- Wat is de bedoeling van "de stukken" die worden meegestuurd? Hoe ga je daar mee om?
- Agenda: wat is de bedoeling van de agenda, hoe ziet een adequate agenda er uit en hoe zou een agenda benut moeten worden tijdens de vergadering?
- Hoe komt de agenda tot stand?
- Wat wordt er van jou als lid verwacht tijdens een vergadering?

[Meer informatie >>>](#)

9 oktober: Inspiratiebijeenkomst voor wethouders sociaal domein

Op welke manier kan de adviesraad sociaal domein van echte toegevoegde waarde zijn voor de gemeente én voor u als wethouder? Graag gaan we hierover met u in gesprek en delen we onze inzichten en ideeën tijdens een inspiratiebijeenkomst op **woensdag 9 oktober** in Amersfoort.

- Op welke manier kan de adviesraad sociaal domein van toegevoegde waarde zijn?
- Welke stappen moeten er gezet worden om tot een constructieve samenwerking tussen gemeente en adviesraad te komen?
- Wat zijn ervaringen van andere gemeenten en adviesraden als het gaat om samenwerking en meerwaarde?

[Meer lezen en aanmelden >>>](#)

8 juni Noordwolde: Training 'Adviseren kan je leren'

Adviesraden hebben de rol om te adviseren: het woord 'Adviesraad' zegt het natuurlijk al. Maar in de praktijk blijkt dat het niet zo eenvoudig ligt. Want wat houdt adviseren precies in? Wie adviseer je (en wie niet)? Op welke manier kan je adviseren? En waar baseer je je adviezen op? [Meer lezen en aanmelden >>>](#)

ALGEMEEN NIEUWS: SOCIAAL DOMEIN

Video: Wat kan je doen als adviesraad met technologie in jouw gemeente

“Technologie in de wijk kan een hoop betekenen voor inwoners. Het geeft een gevoel van zelfstandigheid, vrijheid en het betekent vaak dat je nog mee kunt doen”, zo vertelt Kiyomid van der Veer (adviseur lokaal organiseren van Vilans) in [deze video](#) over technologie in de wijk. Technologie heeft een grote impact op ons leven en werk. Hoe kun je met behulp van slimme (kleine) technologische ondersteuning mensen in wijk ondersteunen? Meer over deze mogelijkheden ziet u in de video. Binnenkort verschijnt ook een AdviesWijzer over dit onderwerp.

101 inspirerende verhalen gezocht

Schrijver Arjen P van Leeuwen is voor zijn boek op zoek naar mooie verhalen en visies waarin vormen van samenwerking, meedoen, participatie en burgerkracht centraal staan. Om te inspireren en van te leren. De verhalen mogen over uiteenlopende onderwerpen gaan: van inwonersparticipatie tot bv bijzondere samenwerkingen in de zorg. Alle vraagstukken kunnen! Hoe is participatie toegepast? Met wie werd samengewerkt? Op wat voor wijze? Wat waren de resultaten? In [deze infosheet](#) leest u meer. Verhalen aanmelden kan t/m 24 juni 2019.

Verantwoording sociaal domein moet op de schop

Verantwoording in de jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning en curatieve zorg moet fundamenteel anders. Zij draagt op dit moment onvoldoende bij aan betere zorg en ondersteuning. ‘Het vertrekpunt moet niet degene zijn die verantwoording vraagt, maar degene die verantwoording aflegt.’ Dat stelt de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS) in zijn vandaag verschenen advies ‘Blijk van vertrouwen. Anders verantwoorden voor goede de zorg.’ De wijze van verantwoording wordt ‘van buiten naar binnen’ opgelegd door externe verantwoordingsfora, zoals toezichthouders en betalers. ‘Zorgverleners zijn leveranciers van verantwoordingsinformatie geworden ten behoeve van externen. Informatie waar zorgprofessionals zelf niet altijd het nut van inzien’, aldus de RVS. [Meer lezen >>>](#)

'Gezondheid bevorderen via omgevingsbeleid'

De Omgevingswet leent zich er prima voor om de gezondheid van inwoners te bevorderen via de openbare ruimte. Minister Ollongren van Binnenlandse Zaken juicht toe dat gemeenten hiermee aan de slag gaan, zoals de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli) adviseert.

'Het Rijk is het eens met de Rli dat het instrumentarium van de Omgevingswet kan worden benut, en ziet kansen om via de inrichting van de leefomgeving gezondheidswinst te realiseren,' schrijft de minister in haar [reactie op het advies](#). 'Denk hierbij aan het stimuleren van beweging door een goede fietsinfrastructuur (bijvoorbeeld snelfietsroutes) of meer groen in de stad (bijvoorbeeld meer groen om in te bewegen, ontmoeten, ontspannen maar ook beplanting in straten om hittestress tegen te gaan).' [Meer lezen >>>](#)

Jeugd

Er speelt (lokaal) veel rondom jeugdzorg

Alarmerende berichten over grote tekorten bij de gemeenten, lange wachtlijsten, ontevreden cliënten, klagende instellingen. Gemeenten dreigen dat zij de verantwoordelijkheid voor de jeugdzorg terug willen leggen bij het rijk; het rijk maakt honderden miljoen extra vrij in de komende jaren. Wat speelt er toch allemaal? We vroegen enkele partijen om hun licht te laten schijnen over ontwikkelingen in de jeugdzorg. Henk Beltman schreef twee interessante blogs voor de Koepel:

['Wat speelt er in de jeugdzorg?'](#) en ['Tekorten in de jeugdzorg: wat kunnen adviesraden sociaal domein adviseren?'](#)

Aan de slag met participatie van jongeren en ouders: handvatten en voorbeelden

Sinds 1 januari 2015 zijn de gemeenten beleidsverantwoordelijk voor de toewijzing van zorg en ondersteuning aan jongeren met een zorgvraag en hun ouders. Voor een goede uitvoering van deze verantwoordelijkheid, is het belangrijk dat jongeren en ouders betrokken worden. Dit gebeurt nog niet overal. Vanuit het project [Jeugdhulp doen we Samen](#) zijn we in vier regio's op zoek gegaan naar deze werkzame factoren voor participatie van

jongeren en ouders.

Op basis van de resultaten, hebben we handvatten geformuleerd om aan de slag te gaan met participatie van jongeren en ouders. [Deze handvatten](#) zijn in de eerste instantie bedoeld voor gemeenten, maar zeker ook interessant voor adviesraden sociaal domein die jongeren en ouders willen betrekken.

Andere maatstaven nodig bij verdeling jeugdbudget

Bij de verdeling van de rijks gelden voor de jeugdhulp moet het kabinet meer rekening houden met de sociaaleconomische samenstelling van gemeenten. Daarvoor pleit het college van Zutphen, die met deze boodschap bij het rijk aan de bel trekt. Ook diverse andere gemeenten luiden, [los van de VNG](#), de noodklok over de oplopende tekorten op het jeugdhulpbudget, waaronder Wageningen. Deze gemeente heeft een brandbrief naar minister De Jonge (VWS) gestuurd waarin ze om extra geld vraagt. [Meer lezen >>>](#)

Meer dan alleen extra geld nodig voor jeugdhulp

Gemeenten moeten extra rijks geld voor de jeugdhulp krijgen. Maar goede jeugdhulp is meer dan een kwestie van geld. Daarnaast moet een maatschappelijke discussie worden gevoerd over de inzet van professionele zorg bij opvoeden en opgroeien. Niet elk lastig kind is een patiënt. 'Opvoeden en opgroeien is verworden tot een hulp- of zorgvraag', stelt Ans van de Maat, directievoorzitter van het Nederlands Jeugdinstituut (NJI). Sommige vragen horen nu eenmaal bij het alledaagse opvoeden en opgroeien. Dat is niet altijd makkelijk en soms heel moeilijk, maar het is ook niet nodig om meteen een 'zorglabel' op een lastig kind te plakken en van een kind een patiënt te maken, vindt Van de Maat. [Meer lezen >>>](#)

Therapie doet kinderen in jeugdzorg soms meer kwaad dan goed

De huidige behandelpraktijk voor kinderen die veel negatieve jeugdervaringen hebben meegemaakt (verwaarlozing, mishandeling, misbruik) en daardoor zeer ernstige aandoeningen hebben ontwikkeld zoals eetstoornissen, depressie, zelfverwonding en zelfdoding is vaak nog te veel gebaseerd op een gebrekkige probleemanalyse (Tempel & Visschenberg, 2018). De behandeling mist soms kennis en heeft soms geen theoretische ondergrond (Van Os, 2015).

Veel interventies zijn vaak nauwelijks onderzocht op effectiviteit of sluiten niet op elkaar aan (interventiefragmentatie). Soms doen ze dan kwaad. Het aantal suïcides in de jeugdzorg neemt alarmerend toe. Daarom is er dringend behoefte aan een richting voor herstel. [Meer lezen >>>](#)

Wmo

Kamer plaatst vraagtekens bij Wmo-oplossing minister

De plannen van VWS-minister Hugo de Jonge om aan de Wet maatschappelijke ondersteuning te sleutelen, hebben bij de Tweede Kamer een hoop vragen opgeroepen. Kamerleden zijn vooral benieuwd hoe hij ervoor gaat zorgen dat enerzijds gemeenten de ruimte houden om hun eigen beleid vorm te geven en anderzijds cliënten meer zekerheid krijgen over de soort en hoeveelheid hulp die zij kunnen krijgen. [Meer lezen >>>](#)

Dossier: Wijkteams

veel gemeenten in Nederland werken met wijkteams. De inhoudelijke richting is duidelijk: een samenhangende aanpak van welzijn, ondersteuning, jeugd- en gezondheidszorg en arbeidsintegratie. Maar er leven nog wel veel vragen over inrichting, aansturing en bekostiging van de wijkteams. Met ons dossier 'Wijkteams' wordt u op weg geholpen. [Meer lezen >>>](#)

Zorgen over thuiswonende ouderen

Zorg, ondersteuning en woningaanbod sluiten onvoldoende aan bij de behoeften van zelfstandig wonende ouderen. Om de zorg voor ouderen thuis ook in de toekomst op peil te houden, moet er nog het een en ander veranderen. Het aantal 75-plussers zal tussen nu en 2030 toenemen van 1,4 miljoen naar 2 miljoen. Met deze toename stijgt de vraag naar zorg, ondersteuning en geschikte huisvesting. Hiermee neemt ook urgentie toe om een oplossing te vinden voor de knelpunten in de zorg voor zelfstandig wonende ouderen. [Meer lezen >>>](#)

Participatie

Tools voor Right to Challenge

Op dinsdag 7 mei vond er een inspiratiebijeenkomst plaats rond het participatie-instrument Right to Challenge. Met dit instrument kunnen burgers en lokale verenigingen een alternatief voorstel indienen voor de uitvoering van collectieve voorzieningen in hun directe woon- en leefomgeving. Daarnaast werden enkele tools uitgereikt die ondersteunend zijn aan burgers en gemeenten bij het proces waarbij het Right to Challenge wordt ingezet; waaronder een inspiratiegids ten behoeve van inwoners. [Meer lezen en instrumenten downloaden >>>](#)

Vrouwen de dupe van wantrouwen tussen gemeenten

Er zijn nog steeds forse knelpunten in de hulpverlening aan vrouwen in de opvang. Dat concludeert nationale ombudsman Reinier van Zutphen. Ondanks de nodige verbeteringen kampen vrouwelijke opvangcliënten nog altijd vaak met inkomens- en schuldenproblemen, komen zij moeilijk aan een huurwoning na uitstroom, en hebben zij problemen met rijksvoorzieningen. [Meer lezen >>>](#)

Lokale inclusie agenda en gestrekt openbaar vervoer

Van gemeenten wordt verlangd dat zij in een Lokale Inclusie Agenda vastleggen hoe ze ervoor zorgen dat ook inwoners met een beperking volwaardig mee kunnen doen. Een

belangrijk thema hierin is vervoer. Hoe dat concreet vorm te geven blijkt voor gemeenten nog een zoektocht. In dit artikel geeft Bas Witte (Partner Cissonius Groep, senior adviseurdoelgroepenvervoer en openbaar vervoer) suggesties om gemeenten verder op pad te helpen. [Meer lezen >>>](#)

Voorbeelden en signalen uit het land

Jaarverslagen en jaarplannen van leden Koepel

De afgelopen weken ontvingen we van diverse leden hun jaarverslag 2018 en/of hun jaarplan 2019. We mochten deze documenten publiceren op het [afgeschermd deel](#) van onze website (alleen voor leden toegankelijk), ter inspiratie voor andere leden.

Publicatie: Hoe de Participatiewet en de Wmo elkaar kunnen versterken

In Haarlem is waardevol werk het devies. In Drimmelen is niets meer standaard. In Apeldoorn zorgt de pilot 'integraal werken in de wijk' voor meer samenhang in welzijn, participatie en zorg. En in Brabant trekken vijf gemeenten samen op bij de pilot van Zorg naar Werk.

Deze publicatie biedt een kijkje in de keuken van gemeenten die de verbinding willen leggen om de afstand van mensen tot de arbeidsmarkt te verkleinen. Het 'hoe' is daarbij minstens zo belangrijk als het resultaat. Met een interview met Marjet van Houten: 'Werken vanuit mensen, niet vanuit wetten. Maak het eenvoudig en persoonlijk'. [Publicatie bekijken en downloaden >>>](#)

AGENDA 2019

Op onze website vindt u [een agenda](#) met activiteiten die interessant kunnen zijn voor adviesraden. Heeft u activiteiten die hier op zouden moeten staan? Geef dit dan even door aan communicatie@koepeladviesradensociaaldomein.nl

Conferentie Samen Langdurig Impact Maken: donderdag 13 juni

De samenleving verandert, maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen en overheden

buigen zich over de vraag hoe om te gaan met de uitdagingen van deze tijd. Er wordt volop geëxperimenteerd, geleerd én er worden al vele goede stappen gezet om impact te realiseren. Onder meer in het programma Versterken Sociale Veerkracht van de provincie Noord-Brabant.

Samen met de provincie gaan Zorgbelangorganisaties in Zuid en Midden-Nederland met u verkennen hoe we **Samen Langdurig Impact Maken**. Want dat is SLIM voor de toekomst. Dat doen we tijdens een conferentie, waar we met elkaar kennis delen, elkaar inspireren en verkennen hoe we elkaar kunnen versterken. [Meer lezen en aanmelden >>>](#)

Wij stellen alles in het werk om u optimaal op de hoogte te houden en proberen u middels onze nieuwsbrief, nieuwsflitsen, de website, social media en de ladekast goed te informeren. Heeft u op- of aanmerkingen, vragen of oplossingen? U kunt deze met ons delen via communicatie@koepeladviesradensociaaldomein.nl

U ontvangt deze nieuwsbrief
omdat u zich hiervoor heeft

[Mijn gegevens aanpassen](#)